

Vlaamse overheid
Afdeling Beleid Steden, Brussel en Vlaamse Rand
Coördinatie Vlaamse Rand

Havenlaan 88 bus 70
1000 BRUSSEL
T 02 553 40 21
www.vlaanderen.be/agentschap-binnenlands-bestuur/

VERSLAG EVALUATIE RANDUITCHEQUES

0. Werkwijze

- 02/03/2021: overleg met partners: Agentschap Integratie en Inburgering, cel Vlaams karakter provincie en vzw 'de Rand'
- 11/05/2021: overleg met verdelers van cheques: NT2-scholen en organisatoren oefenkansen (schriftelijke input) (+ vzw 'de Rand')
- In dit verslag: puntsgewijze samenvatting van feedback, gevolgd door conclusie en vervolgacties

1. Algemene houding t.o.v. Randuitcheques

- Partners:
 - cheques zijn nuttig instrument om drempel naar cultuur te verlagen
 - wel actie nodig om systeem nieuw leven in te blazen en impact te vergroten
- Verdelers:
 - felle voorstanders van Randuitcheques
 - dankzij Randuitcheques kunnen NT2-scholen en organisatoren van oefenkansen rol spelen in toeleiding naar cultuur
 - cheques bereiken hun doel: beloning voor wie Nederlands leert/integreert + positieve eerste kennismaking met Nederlandstalige cultuur die effectief leidt tot meer interesse achteraf
 - wel nog ruimte voor bijsturing om systeem te optimaliseren

2. Activiteiten waarvoor betaling met Randuitcheques mogelijk is

- Partners:
voorlopig houden bij culturele en gemeenschapsvormende activiteiten in cultuur- en gemeenschapscentra van Vlaamse Rand, want drempel daarvoor is hoger dan voor bv. sportactiviteiten
- Verdelers:
 - **tevreden met aanbod aan activiteiten**
 - **goede samenwerking met cultuur-/gemeenschapscentra maakt het makkelijker om cheques te benutten (bv. inspraak in programmatie, bekendmaking aanbod ...)**

- focus ligt wel op NT2-oefenkansen, bv. voorstellingen op maat van NT2-publiek, Nederlandstalige films met ondertitels, theater (voor gevorderde niveaus)
- minder aandacht voor ander aanbod dat interessant kan zijn want past niet in kader NT2 (bv. woordloze familievoorstellingen, muziek)

3. Bedrag en aantal Randuitcheques per gebruiker

➤ Partners:

- **cultuur-/gemeenschapscentra houden toegangsprijzen laag in functie van bedrag Randuitcheques, maar die lage prijzen zijn niet meer marktconform**
- **bedrag cheques moet dus verhoogd worden tot meer marktconform bedrag (bv. 10 euro)**
- **opmerking team Vlaamse Rand: bedrag van één cheque moet laag genoeg zijn om goedkoopste activiteit te betalen (bv. workshop), want geld teruggeven op een cheque is geen optie**
⇒ **eventueel aantal cheques verhogen als alternatief?**

➤ Verdelers:

- geen mening over bedrag zolang het volstaat om activiteiten te betalen
- aantal cheques per gebruiker is oké

4. Doelgroep en verdelers

➤ Partners:

- **voorstel om doelgroep en verdelers als volgt uit te breiden:**

<i>Doelgroep</i>	<i>Verdelers</i>
NT2-cursisten, deelnemers oefenkansen en inburgeraars (MO-cursisten)	NT2-scholen, organisatoren van oefenkansen, Agentschap Integratie en Inburgering (cursussen MO)
Uit brede Vlaamse Rand en Brussel, zodat bv. groep cursisten van VUB of uit Halle ook met Randuitcheques naar voorstelling in Rand kan	Uit brede Vlaamse Rand en Brussel (zie hiernaast)
Anderstalige gezinnen met kinderen	Kleuter- en lagere scholen, Huizen van het Kind, Brede Scholen
Anderstalige individuen op zoek naar netwerk (cf. vierde pijler inburgering)	Organisatoren van buddyprojecten, stages, vrijwilligersorganisaties, gemeentebesturen met onthaalbeleid

- **opmerkingen hierbij:**

- om verdelers te responsabiliseren, cheques alleen op aanvraag bezorgen
- toekenningskader nodig zodat bij nieuwe initiatieven direct afgetoetst kan worden of ze met cheques kunnen werken
- geen proefproject maar werken in fases: eerst promotie op punt zetten, dan uitbreiding naar anderstalige gezinnen en bijhorende verdelers, dan uitbreiding naar doelgroep vierde pijler en bijhorende verdelers
- AgII bezorgt momenteel de cheques aan de verdelers, maar wil op langere termijn af van deze taak
- hoe vermijden dat zelfde personen via verschillende kanalen meermaals cheques krijgen?

➤ Verdelers:

- **Doelgroep:**
 - reageert meestal enthousiast, maar uiteraard niet bij iedereen evenveel interesse in cultuur
 - vaak heel positieve reacties op activiteit, heel soms negatieve reacties wegens cultuurshock (bv. bloot in film)
 - probleem bij CVO's: ca. een derde van de cursisten komt niet opdagen voor activiteit
 - ⇒ mogelijke factoren: minder lestijd beschikbaar voor omkadering, vervoersproblemen, in cultuur van oorsprong 'not done' om op voorhand nee te zeggen, minder goede groepsgeest ...
 - bij CBE veel betere opkomst: echte 'schoolhappening', meer tijd voor omkadering/warm maken

- **Verdeling:**
 - meestal klassikaal gebruik, soms ook individuele verdeling maar dan vooral bij cursisten met hogere taalniveaus die ook echt interesse hebben
 - leerkrachten zijn voldoende vindingrijk om Randuitcheques te integreren in lessen (bv. spreek- of luisteroefening, website van cultuurcentrum tonen, soms ook lesmateriaal beschikbaar over de voorstelling)
 - ⇒ geen nood aan lespakket
 - ondersteuning vanuit cultuurcentrum welkom, bv. bezoek in les om aanbod bekend te maken, rondleiding of zoektocht in cultuurcentrum, filmpje 'theateretiquette' want voor sommige culturen niet vanzelfsprekend ...

5. Promotie

- Partners:
 - nood aan promotie op drie vlakken:**
 - naar verdelers toe:
 - Moeten voldoende op de hoogte zijn van mogelijkheden Randuitcheques en aanbod van activiteiten
 - naar doelgroep toe:
 - NT2-cursisten/eindgebruikers zelf inzetten als ambassadeurs
 - naar ontvangers toe (cultuur-/gemeenschapscentra):
 - bv. via workshop taaliconen

- Verdelers:
 - aanbod aan activiteiten nog beter bekendmaken naar verdelers en eindgebruikers toe
 - flyer digitaal ter beschikking stellen

6. Conclusie

- Voorstel om Randuitcheques te behouden gelet op volgende argumenten:
 - **toeleiding van anderstaligen naar cultuur en gemeenschapsleven verloopt stroef (blijkt onder meer ook uit rondgang gemeentebesturen)**
 - ⇒ extra stimuli zoals Randuitcheques zijn nodig
 - Randuitcheques maken het NT2-scholen en organisatoren van oefenkansen makkelijk om rol van toeleider naar cultuur op te nemen
 - NT2-scholen en organisatoren van oefenkansen zijn bij uitstek geschikt voor die rol gezien formeel kader waarin toeleiding geïntegreerd kan worden
 - ⇒ via andere kanalen (bv. onthaalbeleid gemeente) meer vrijblijvend
 - op korte termijn geen alternatief voorhanden om zelfde doelen te bereiken:
 - vrijetijdspas is nog niet in alle gemeenten uitgerold en richt zich meer tot inwoners met financiële moeilijkheden, doelstelling om iedereen te belonen voor integratie-inspanningen gaat dan verloren

- waardig alternatief vinden is werk van lange adem (vereist mogelijk ook extern onderzoek)
- partners en verdelers duidelijk overtuigd van nut en meerwaarde: NT2-scholen zien zonder cheques geen mogelijkheid om toe te leiden naar cultuuraanbod
- er is potentieel om systeem van Randuitcheques te optimaliseren: optimalisatie verdient kans alvorens te denken aan alternatieven

7. Vervolgacties

- Promotie naar ontvangers (cultuur- en gemeenschapscentra), verdelers en eindgebruikers toe verbeteren
 - Randuitcheques worden vaker gebruikt als verdelers een goede verstandhouding hebben met het cultuurcentrum
 - cultuurcentra aanmoedigen om:
 - programmatie af te stemmen met verdelers zoals NT2-scholen
 - (deel van) communicatie te richten op doelgroep anderstaligen (bezoek aan NT2-school, cursisten uitnodigen voor rondleiding, brochures/flyers in helder Nederlands, filmpje 'theateretiquette' ...)
 - verder te bekijken met vzw 'de Rand' hoe we dit aanpakken (bv. via IGS'en Cultuur)
 - toekenningskader uitwerken zodat direct duidelijk is of nieuwe initiatieven rond oefenkansen in aanmerking komen als verdeler van de cheques
 - proactief mogelijkheid Randuitcheques onder aandacht brengen van verdelers die minder vaak met de cheques werken (OCMW, OKAN, praatgroepen ...)
 - eindgebruikers zelf inzetten als ambassadeurs
 - ⇒ verder te bekijken, eventueel rol RINGtv?
 - goede praktijken aanreiken voor cultuur- en gemeenschapscentra en verdelers, bv. via website en nieuwsbrief
- Doelgroep en verdelers uitbreiden (cf. supra):

<i>Doelgroep</i>	<i>Verdelers</i>
NT2-cursisten, deelnemers oefenkansen en inburgeraars (MO-cursisten)	NT2-scholen, organisatoren van oefenkansen, Agentschap Integratie en Inburgering (cursussen MO)
Uit brede Vlaamse Rand en Brussel, zodat bv. groep cursisten van VUB of uit Halle ook met Randuitcheques naar voorstelling in Rand kan	Uit brede Vlaamse Rand en Brussel (zie hiernaast)
Anderstalige gezinnen met kinderen	Kleuter- en lagere scholen, Huizen van het Kind, Brede Scholen
Anderstalige individuen op zoek naar netwerk (cf. vierde pijler inburgering)	Organisatoren van buddyprojecten, stages, vrijwilligersorganisaties, gemeentebesturen met onthaalbeleid

- Beslissing nemen wat betreft:
 - aanpassing bedrag en aantal cheques
 - overname van rol AgII in verdeling